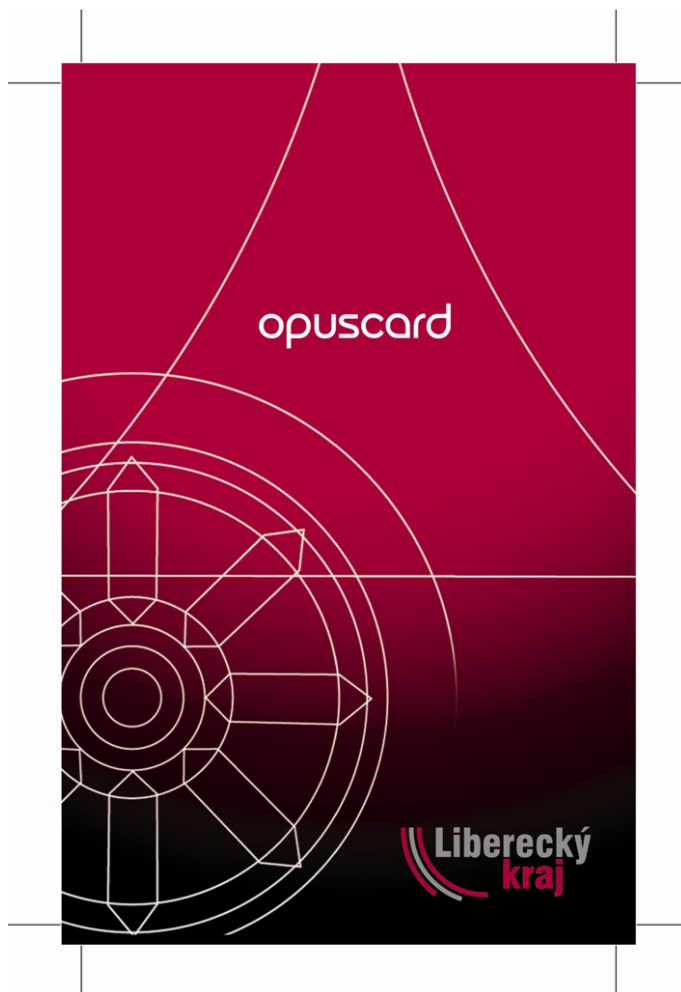

Liberecký kraj má dokument k rozvoji systému OPUSCARD

05. 05. 2010 13:39

Rada kraje schválila dokument "Strategie dalšího rozvoje systému OPUSCARD v letech 2010-2013", kterým navazuje na materiál „Koncept rozvoje systému OPUSCARD“ schválený 20. 10 2009.

„Systém OPUSCARD je spolu s integrovaným tarifem IDOL veřejné dopravy Libereckého kraje výjimečným projektem v rámci České republiky především svým potenciálem rozšířeným na území celého Libereckého kraje. Žádný jiný kraj České republiky nemá „svoji“ kartu ani svůj propracovaný tarif platný ve všech prostředcích veřejné dopravy Libereckého kraje včetně MHD a Českých drah,“ uvedl náměstek hejtmána pro dopravu LK Martin Sepp.

Systém OPUSCARD je založený na Kartovém centru Libereckého kraje a kartových aplikacích, pomocí nichž jsou poskytovány služby (veřejná doprava, věrnostní systémy, studentské průkazy ve školách, čtenářské průkazy v knihovnách). Systém vznikl jako podpora dalšího

kroku Integrované veřejné dopravy LK, v tomto případě se jednalo o integrovaný tarif, který vyvolal svou složitostí nezbytnost výměny stávajících příměstských dopravních karet.

Pro další rozvoj systému OPUSCARD je nutné provést několik základních kroků, například

schválení Strategie dalšího rozvoje a určení priorit rozvoje v roce 2010 a v dalších letech v jednotlivých oblastech řízení Libereckého kraje a jejich zapracování do rozpočtu LK.

Dokument „Strategie dalšího rozvoje systému OPUSCARD v letech 2010 – 2013.

vychází ze Studie proveditelnosti.

Podstatnou část dokumentu tvoří především návrh konkrétních produktů a služeb.

Pokrytí finanční náročnosti bude provedeno ze schválených rozpočtů odborů dopravy a informatiky. Předpokládané finanční náklady pro rok 2011, ve výši 800tis. Kč, budou nárokovány v rámci přípravy rozpočtu odboru dopravy a informatiky na rok 2011. Strategie rozvoje OPUSCARD bude realizována dle finančních možností Libereckého kraje.

Současný stav emise karet Opuscard

Kartový systém OPUSCARD v současné době zahrnuje několik navzájem se překrývajících emisí karet, které byly emitovány v průběhu realizace projektu LMK a Opuscard a nyní jsou zahrnuty v systému OPUSCARD.

V následující tabulce jsou uvedeny služby, v nichž je karta systému OPUSCARD aktivně využívána (jsou uvedeny služby a poskytovatelé služeb s kmenem držitelů větším než 500):

Služba	Poskytovatel služby	Emise
Integrovaný tarif IDOL	Dopravci v závazku veřejné služby	40 000
Čtenářský průkaz	Krajská vědecká knihovna	11 500
Zaměstnanecká karta	Krajská nemocnice v Liberci	2 000
Zaměstnanecká karta	Magistrát města Liberce a přidružené organizace	500
Zaměstnanecká karta	Krajský úřad v Liberci a přidružené organizace	500
Průkaz studenta TUL	Karta vizuálu ISIC/ITIC využitá v OPUSCARD	3 500
Karta TUL	Karta vizuálu průkazu TUL využitá v OPUSCARD	1 000
Stravovací průkaz	Základní a střední školy v Liberci a v Jablonci n.N.	1 000
Rezervační karta	Rezervační systém eVstupenka	1 000
Slevová karta	Obchodníci, servisní organizace, komerční sektor	nezjišť.

Poznámka: Mnoho karet je použito v několika službách, nelze proto jednotlivá užití sčítat.

Shrnutí současného stavu

Po roce a půl od vydání první karty Opuscard lze projekt Opuscard i provozní systém OPUSCARD, který z něj vzešel, označit jako úspěšný.

Plusy
Univerzální kartové centrum a nezávislý vydavatel karty
Udržení konceptu multiaplikační karty
Převzetí kmenu Liberecké městské karty jako počáteční emise Opuscard
Převzetí kartových aplikací LMK do systému OPUSCARD
Akceptace karty Opuscard občany bez mediálních kauz
Akceptace karty Opuscard komerčními subjekty jako regionální karty
Atraktivní tarif IDOL pro příměstskou dopravu
Funkční obchodní model spolupráce mezi partnery systému

Mínusy
Malá penetrace karty Opuscard na venkově
S výjimkou Liberce doposud nezapojená města a obce

Strategické produkty a služby

Doprava

Užití bezkontaktních čipových karet ve veřejné dopravě jako dominantní aplikace karty Opuscard zajišťuje úspěch celého systému OPUSCARD. Omezená prezentace možností služeb je zaměřená pouze na využití informací informačních systémů kooperujících s Odbavovacím systémem IDOL.

Elektronický tarif jako marketingový nástroj dopravce

Využití možností elektronického tarifu a Odbavovacích systémů na bázi Opuscard pro marketingové využití při zvyšování kvality poskytovaných služeb ve veřejné dopravě.

E-shop pro dobíjení kupónů a kreditů

Rozšíření možností pro dobíjení elektronické peněženky případně periodické zakoupení časového kupónu i o internetový e-shop obdobný jako u jiných komodit.

Cestovní ruch

Rozvoj produktů a služeb pro cestovní ruch Libereckého kraje je vzhledem k jeho návštěvnosti významnou rozvojovou složkou systému OPUSCARD.

Turistická karta

Turistická karta jako produkt OPUSCARD pro cestovní ruch je vydávána jako anonymní karta na jednotné platformě Opuscard jednotlivými turistickými regiony (Český ráj, Krkonoše, Českolipsko, Jizerské hory) s dodržением základních vizuálních prvků na jedné straně karty a lokálních vizuálních prvků na druhé straně. Základním obchodním modelem je prodej balíčku turistických služeb.

Spotřebitelská karta

Spotřebitelská karta je založena obdobných marketingových nástrojích jako Turistická karta, obchodní model a cílový segment jsou odlišné. Spotřebitelská karta je zaměřena na rezidenty – osoby, které v regionu bydlí, studují, pracují a kteří některé služby nakupují opakovaně. Jím je určen slevový systém na bázi věrnostního systému.

Kultura

Rezervační vstupenkové systémy

Bezkontaktní čipová karta Opuscard je vzhledem k možnosti bezobslužného odbavení vhodným médiem jako „nosič“ elektronické vstupenky. Regionální rezervační systém eVstupenka.cz, jehož provozovatelem je vydavatel karty, je schopen po drobné úpravě začlenit karty Opuscard jako „nosiče“ elektronických vstupenek.

Čtenářský průkaz v knihovně

Na příkladu Krajské vědecké knihovny je zřejmá obliba využití multiaplikační karty ve více aplikacích. Při dostatečné penetraci obcí a měst osobními kartami Opuscard lze tedy očekávat obdobnou situaci i poptávku v ostatních městských a obecních knihovnách a je nutné pouze stanovit míru efektivity, kdy se zřizovateli vyplatí investovat do implementace čipové identifikace v knihovním systému konkrétní knihovny.

Školství

Karta studenta

Základní a především střední školy mají vysoký potenciál využití konceptu multifunkční karty jako karty studenta nebo žáka. Nabízí se využití ve vstupních systémech do škol, do specializovaných učeben, laboratoří a tělocvičen, ve stravovacích systémech ve školních jídelnách, v kreditních systémech využití kopírek ve veřejných prostorách školy a v evidenci docházky studentů do školy

Sport

Poskytování služeb v rekreačním sportu provozovaném běžnými občany je zahrnuto jako volnočasová aktivita ve službách municipálních – plavecké bazény, sportovní areály (stadióny, lyžařské areály) atd., nebo ve službách cestovního ruchu. V následujících dvou podkapitolách jsou popsány dva produkty, které se vymykají již uvedenému přehledu:

Karta fanouška

Kartu Opuscard je možné využít jako tzv. „Kartu fanouška“ se všemi výhodami pro sportovní klub – správu karet řeší vydavatel, lze na ni lepit nálepku s číslem sedadla, které má fanoušek zakoupená jako sezónní permanentu, lze ji provázat s dalšími výhodami, jako je například rychlé odbavení do „kotle“. Technologie výroby karet Opuscard umožňuje vydávat co-brandovou „klubovou kartu“ např. se znakem klubu a posilovat tak nejen sounáležitost s klubem, ale i se systémem OPUSCARD.

Akreditační karta EYOWF 2011

V roce 2011 se v Liberci, Jablonci nad Nisou a v Rejdicích koná 10. Zimní evropský olympijský festival mládeže (EYOWF) 2011. Pro organizační zajištění akce se nabízí využití karet Opuscard vydaných speciálně pro tuto příležitost jako akreditačních průkazů sportovců, pořadatelů i realizačních týmů.

Informační systém, v němž primární identifikací účastníka je čipová karta Opuscard, umožní na rozdíl od standardního akreditačního „bryndáku“ řízení přístupů do zabezpečených zón, přehled o pohybu účastníků i nabídku služeb spojených s akcí (využití veřejné dopravy, stravování, atd.).

Zdravotnictví

Zdravotnictví je specifickou oblastí, kde využití čipových karet bylo na centrální úrovni (Ministerstvo zdravotnictví) doposud spíše ve stadiu přání a záměrů, než ve fázi realizace.

Protože dvě největší lůžková zařízení (nemocnice) jsou v gesci Libereckého kraje, je z důvodu zkvalitnění bezpečnosti a zvýšení komfortu pacientů i personálu využití karty Opuscard žádoucí.

Karta pacienta

Kartu Opuscard tak lze využít jako klíč pro přístup k záznamu o pacientovi např. v ordinacích ambulantních lékařů. Pacient při vstupu do čekárny se nepíše do knihy, jak je nyní běžné, ale „čipuje“ si obdobně jako v autobusu či v docházkovém systému na čtečce připojené k počítači lékaře v ordinaci. Pacienti v čekárně se tak řadí ošetřujícímu lékaři do virtuální „fronty“, přičemž se lékaři objevuje tato identifikace včetně záznamu o pacientovi a umožňuje pracovat s těmito informacemi ještě před příchodem pacienta do ordinace.

Přístupové systémy v léčebných zařízeních

Současná léčebná zařízení, především nemocnice, mají problémy s řízením vstupu pověřených osob do částí nemocnic, jako jsou lůžková oddělení, operační sály, laboratoře, parkovací plochy a vjezdy vozidel do areálu. Aplikace karty Opuscard jako identifikačního klíče pro přístup do zón umožňuje nemocnici soustředit se na správu přístupů jednotlivých osob do zón s řízeným vstupem a správu samotných karet ponechat na vydavateli Opuscard. Vedlejším efektem takto postaveného systému je použití karty jako zaměstnanecké docházkové karty, případně jako karty pro stravovací systém v nemocniční jídelně.

Vstup na zdravotnický portál.

Většina karet systému OPUSCARD byla vydána s tzv. diskrétní obálkou unikátním alfanumerickým kódem, který zná jen držitel karty. Tento kód může sloužit i jako autorizační kód pro vstup na internetový zdravotnický portál. Vydavatel karty poskytuje provozovateli portálu elektronickou (tzv. webovou“) službu, v níž kontroluje, že zadaná karta je platná a byla vydána konkrétní fyzické osobě.

Města a obce

Systém OPUSCARD je unikátní v rámci České republiky tím, že jeho garantem není město (srov. Liberec, Plzeň, Praha, Hradec Králové, Pardubice, atd.), ale kraj jako vyšší územněsprávní celek. Z dosavadních zkušeností v emisích tzv. „městských karet“ je naprosto zřejmé, že město jako garant kartového systému, případně i vydavatel karty, dosáhne rychleji požadované nadpoloviční penetrace. Zapojení měst a obcí do systému OPUSCARD má proto mnoho pozitivních efektů jak pro garanta systému OPUSCARD – Liberecký kraj, tak i pro jednotlivá města a obce. Níže uvedený výčet možných služeb a produktů není konečný a vychází ze zkušeností autora dokumentu z města Liberec. Obdobné zkušenosti lze však získat i v jiných městech

Parking

Úhrada plateb za parkování kartou Opuscard je nejzajímavějším municipálním produktem systému OPUSCARD. Produkt oslovuje i zákaznický segment, který jinak nemá potřebu užití karty Opuscard. Parkovací systém vyžaduje obdobně jako elektronická dopravní peněženka nebo věrnostní systém vybudování robustního back office systému a vybavení všech parkovacích stojanů (parkomatů) terminály pro komunikaci s kartou Opuscard.

Docházkové systémy velkých zaměstnavatelů

Docházkové systémy na bázi bezkontaktních čipových karet jsou dnes již standardním řešením této problematiky a ve většině těchto řešení je použita karta shodného typu jako karta Opuscard. V případě, že zaměstnanci organizace jsou z části i držiteli karet Opuscard, lze převést celý docházkový systém na tuto kartu a z ní tak udělat zaměstnaneckou kartu.

Stravovací a vstupní systémy základních škol

V kapitole Školství jsou popsány možnosti služeb nad kartou Opuscard především na středních školách, jejichž zřizovatelem je Liberecký kraj. Zřizovateli základních škol jsou naopak města a obce, proto lze některé výhody karty Opuscard aplikovat i v základních školách s dalšími přínosy především pro rodiče, které jsou dané nižším věkem žáků.

Vstupní systémy do bazénů a sportovišť

Města a obce provozují některá zařízení pro volnočasové aktivity svých občanů, je proto možné začlenit výhody systému OPUSCARD i do provozu těchto zařízení. Opakovanost návštěv sportovišť významnou částí občanů města a okolí vytváří možnost použít kartu Opuscard jako marketingový nástroj a poskytovatelům služeb pracovat s klientelou formou věrnostních systémů, případně i kreditních systémů typu dobíjení kreditních bodů na kartu apod.

Závěr

Kartový systém OPUSCARD je významným produktem Libereckého kraje v oblasti nejmodernějších informačních technologií a v současné době je Liberecký kraj jediným krajem České republiky, který takto pojatý systém má a provozuje. Liberecký kraj nechápe kartu Opuscard jako cíl, karta je pouze nástrojem pro vyšší kvalitu poskytnuté služby. Liberecký kraj jako první region, který se rozhodl jít cestou jedné multiaplikační čipové karty vydávané občanům regionu a umožňující moderní poskytování služeb s vysokou úrovní komfortu, zvyšuje kvalitu života v regionu, region tak získává vyšší bonitu a stává se atraktivnější jak pro občany, tak i pro podnikatelské subjekty v regionu působící.

Přijetí tohoto strategického dokumentu dodává stabilitu celému systému OPUSCARD a je významným impulsem jak občanům, tak především poskytovatelům služeb, kteří poskytují nebo chtějí poskytovat svoje služby s využitím karty Opuscard.